

Министър Димитров, в каква степен Вашата обвързаност с темата за българите в чужбина, като гражданин и като историк, Ви е повлияла при поемането на отговорностите, произтичащи от настоящия Ви пост в МС?

Разбира се, че много ми е повлияла. Първо като историк, който е наясно колко са и как са се формирали българските исторически общности в чужбина. И второ, през последните двадесет години, като общественик, участвах в различни организации, сдружения, формирования, които подпомагаха решаването на проблемите на българите в странство. Основно те засягаха нашите исторически общности, но впоследствие към тях се добавиха и нови, свързани със съвременната ни емиграция. Необходимостта от подобрена политика спрямо сънародниците ни в чужбина беше тема на много от разговорите ми с Бойко Борисов, още от времето, когато той беше неформален лидер на ГЕРБ.

Отношенията между България и нейните общности зад граница се промениха през последните двадесет години. Безспорно е, че развитието и усъвършенстването им трябва да са съставна част от новата политика на България. Какво, според Вас, трябва да залегне в основата на държавната стратегия спрямо българите в чужбина?

За съжаление, трябва да признаем, че именно стратегия дотук нямаше. Ние решавахме отделни задачи в движение – и държавата, и обществените организации, които се занимават с тези въпроси. Ако през първите години на демократичния преход българите в чужбина бяха основно представители на нашата историческа диаспора, то сега, след двадесет години, имаме един нов вид диаспора, която почти я догонва в количествено отношение. Много е важно да се отчетат тези промени при изграждането на дър-

Петре Йоргулеску-Йор – Композиция „Св. Георги“ 1920-1927

жавна стратегия спрямо българите в чужбина. От една страна, съществува спецификата на т. нар. стара диаспора, с „багажа“ на миналото, който тя носи със себе си, с последиците от асимилационните процеси. От друга страна – налице са нови емигрантски групи, формирали се през последните две десетилетия, с произтичащите от новите им условия на живот непознати досега проблеми. Очевидно е, че потребностите на двата типа диаспора са различни. Затова в основата на една единна стратегия, трябва да залегне именно диференцираният подход към българското присъствие в чужбина.

Не са за подценяване данните, с които разполагаме за количеството на сънародниците ни извън страната. На нас ни е ясно, че не можем да се доверим сля-

по на сведенията, предоставени ни от съответните държави. Знаем, че в някои от тях, според официалната статистика, няма нито един българин! Радостен факт е, че в страни, където заявяването на българското самосъзнание е заплашвало с неизбежни репресии, в момента се наблюдава преодоляване на страха да се наречеш българин. Времената се променят, демократичните процеси са налице, сънародниците ни вече открито декларират своята национална идентичност и ние трябва да ги подкрепяме в това.

Вие посочихте различните фактори при формирането на една или друга българска общност зад граница, както и необходимостта от специфичен подход в разработването на комплексни програми за работа с